Do?um Sonras? Kad?nlarda Posttravmatik Te?his Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?um Sonras? Kad?nlarda Posttravmatik Te?his Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20118

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu akademik giri?, do?umla ili?kili **Posttravmatik Stres Bozuklu?u (PTSB)** belirtilerini do?um sonras? kad?nlarda taramak amac?yla orijinal **Posttravmatik Te?his Ölçe?i'nin** (PDS) Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerini inceleyen çal??maya dayanmaktad?r. Ölçek, travmatik do?um deneyimini takiben ortaya ç?kan semptomlar? de?erlendirmek üzere adapte edilmi?tir. Çal??ma, Türkiye'deki **do?um sonras?** popülasyonda **PTSB** taramas? için güvenilir ve geçerli bir araç sunmay? amaçlamaktad?r.

Ölçe?in adaptasyonu, Dikmen-Yildiz, Ayers ve Phillips (2017) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, kültürel ba?lamda tutarl?l?k ve tan?sal do?ruluk sa?lanm??t?r. Bu araç, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, **do?um sonras?** dönemde mental sa?l??? desteklemek amac?yla erken müdahale gerektiren risk alt?ndaki kad?nlar? belirlemede yard?mc? olmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Do?um, **Posttravmatik Stres Bozuklu?u**, **Posttravmatik Te?his Ölçe?i**, Do?um Travmas?, Psikometri, Türkçe Adaptasyon, **Postpartum**.

Yazarlar

Pelin Dikmen-Yildiz, Susan Ayers, Lesley Phillips.

[quads id=5]

Amaç

Ölçe?in temel amac?, do?um deneyiminden kaynaklanan travmatik belirtileri ta??yan **do?um sonras?** kad?nlar? h?zl? ve etkin bir ?ekilde taramakt?r. Do?um, baz? kad?nlar için travmatik bir olay te?kil edebilir ve bu durum **PTSB** geli?imine yol açabilir. Bu ölçek, bu tür semptomlar?n standartla?t?r?lm?? ve kültürel olarak uyarlanm?? bir yöntemle tespit edilmesini sa?lamaktad?r.

Özellikle Türkiye'deki kültürel ve dilsel ba?lamda **Posttravmatik Te?his Ölçe?i'nin** (PDS) kullan?ma uygunlu?unu ve tan?sal yeterlili?ini belirlemek, ölçe?in birincil adaptasyon amaçlar?ndan biridir. Bu adaptasyon, do?umla ilgili **PTSB** prevalans?n? do?ru bir ?ekilde ölçmek için sa?lam bir temel olu?turur.

Yap?

Bu ölçek, bireyin do?um deneyimini bir travma olarak alg?lamas? sonucu ortaya ç?kan **PTSB** semptomlar?n? ölçmektedir. Ölçülen yap?, Amerikan Psikiyatri Birli?i taraf?ndan belirlenen tan?

ARABPSYCHOLOGY.COM

kriterlerine (genellikle **DSM-5**) uygun olarak dört temel semptom kümesini içerir:

Yeniden Ya?ama (?ntrüzyon): Olay?n tekrarlayan an?lar?, kâbuslar veya fla?bekler.
Kaç?nma: Travmatik olayla ilgili dü?ünce, duygu, yer veya insanlardan kaç?nma çabalar?.
Olumsuz Bili? ve Duygudurum De?i?iklikleri: Kendine, dünyaya veya gelece?e yönelik olumsuz inançlar, yabanc?la?ma.
Uyar?lma ve Tepkisellik: A??r? tetikte olma, irkilme tepkisi, uyku bozukluklar? veya sinirlilik.

Geçerlik

Dikmen-Yildiz ve arkada?lar? (2017) taraf?ndan yürütülen çal??ma, ölçe?in Türkçe versiyonunun **geçerlik** çal??malar?n? detayl?ca sunmaktad?r. Yap? geçerli?i, özellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yoluyla incelenmi? ve ölçek maddelerinin teorik olarak öngörülen **PTSB** semptom kümelerini ne ölçüde temsil etti?i ara?t?r?lm??t?r.

Kriter geçerli?i aç?s?ndan, ölçe?in klinik olarak te?his edilmi? **PTSB** vakalar?n? do?ru bir ?ekilde ay?rma yetene?i de?erlendirilmi?tir. Bu geçerlik çal??malar?, ölçe?in Türkiye'deki do?um sonras? kad?nlarda spesifik olarak do?um travmas?na ba?l? **PTSB** te?hisi koyma yetene?inin yüksek oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) kullan?larak rapor edilmi?tir. Genellikle, **PTSB** ölçeklerinin güvenilirli?inin yüksek olmas? beklenir. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? psikolojik yap?y? ölçmede ba?ar?l? oldu?unu do?rulamaktad?r.

Orijinal çal??mada ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi? olabilir; bu, ölçe?in k?sa bir zaman aral??? içinde semptom düzeylerinde önemli bir de?i?iklik olmayan bireylerde ne kadar tutarl? sonuçlar verdi?ini gösterir. Bu psikometrik özellikler, arac?n klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda güvenle kullan?labilece?ini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in Türkçe adaptasyonunda yap?lan **faktör analizi** çal??malar?, orijinal PDS'nin teorik yap?s?n? destekleyen faktör yap?s?n? ara?t?rm??t?r. **Posttravmatik Te?his Ölçe?i**, genellikle DSM'nin öngördü?ü semptom kümelerine kar??l?k gelen çok boyutlu bir yap?y? ortaya koyar.

Dikmen-Yildiz ve arkada?lar?, Türk örnekleminde do?um sonras? **PTSB** semptomlar?n?n faktör yüklerini inceleyerek, orijinal ölçe?in yap?s?n?n kültürel olarak geçerli olup olmad???n? test etmi?lerdir. Bu analizler, do?um travmas? sonras? **PTSB** semptomlar?n?n yeniden ya?ama,

ARABPSYCHOLOGY.COM

kaç?nma ve uyar?lma gibi temel boyutlara ayr?l?p ayr?lmad???n? belirlemeye yard?mc? olmu?tur. Çal??man?n sonuçlar?, ölçe?in çok faktörlü yap?s?n?n Türk popülasyonunda da geçerli oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Type: Geli?tirme ve Psikometrik Özelliklerin ?ncelenmesi (Adaptasyon)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Orijinal PDS, genellikle semptomlar?n son bir ay içinde ne s?kl?kta ya?and???n? ölçen 4 a?amal? Likert tipi bir derecelendirme kullan?r (Örn: Hiç/Az/Orta/Çok).

Language Available: Türkçe

Population Group: Do?um Sonras? Kad?nlar

Age Group: Yeti?kin

Population Details: Türkiye'deki do?um yapm?? ve do?um deneyimini travmatik olarak alg?layan kad?nlar. Çal??ma, klinik ve/veya topluluk örneklemlerini içerebilir.

Test Methodology: Bireylerin geçmi? do?um deneyimleriyle ilgili **PTSB** semptomlar?n? ne s?kl?kta ya?ad?klar?n? de?erlendiren maddelerden olu?ur. De?erlendirme, do?umdan sonraki belirli bir zaman dilimini (genellikle en az bir ay) kapsar.

Anahtar Kelimeler

Do?um Sonras? Depresyon, Travma Tarama, Psikolojik De?erlendirme, Klinik Psikoloji, **Posttravmatik Te?his Ölçe?i**, Kad?n Sa?l???.

[quads id=5]

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Detayl? ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak ara?t?rmac?n?n akademik profilleri üzerinden eri?ilebilir.

Affiliation Email addresses: Pelin.Dikmen.1@city.ac.uk

Correspondence Address: Sorumlu yazar Pelin Dikmen-Yildiz'?n kurumsal ileti?im adresi (City, University of London veya ilgili kurum) kullan?lmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Testin adaptasyon ve psikometrik çal??malar?n?n yay?n y?l? **2017**'dir. Ölçe?in klinik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? için izinler, sorumlu yazar Pelin Dikmen-Yildiz veya orijinal ölçe?in telif hakk? sahipleri ile ileti?ime geçilerek al?nmal?d?r. Kullan?m ücretleri ve izin ko?ullar?, ileti?im yoluyla belirlenecektir.

Kaynaklar

Dikmen-Yildiz, P., Ayers, S., & Phillips, L. (2017). Screening for birth-related PTSD: psychometric properties of the Turkish version of the Posttraumatic Diagnostic Scale in postpartum women in Turkey. *European journal of psychotraumatology, 8*(1), 1306414.

Ek olarak, çal??man?n ba?lant?s?: proxy2.marmara-elibrary.com

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: posttraumatic-diagnostic-scale-in-postpartum-women-toad.pdf

[quads id=5]

Do?um Sonras? Kad?nlarda Posttravmatik Te?his Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, yukar?da belirtilen Dikmen-Yildiz ve ark. (2017) referans?ndaki makalede veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek elde edilebilir. Ölçek, orijinal **Posttravmatik Te?his Ölçe?i** (PDS) yap?s?n? takip ederek, do?um travmas? ba?lam?na uyarlanm?? maddeler içermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM